

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास व जलसंवारण विभाग,

शासन निर्णय क्र. जलसं २००८/प्र. क्र. ६६ /जल-८,

मंत्रालय, मुंबई-४०००३२

दिनांक : २० डिसेंबर, २००८.

वाचा: १) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र. सामासू-१०००८/प्र.क्र. ४६/जल-२०, दिनांक २१ मे २००८.

दिनांक २१ मे २००६।

२) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र.सामास-१००८/प्र.क्र.६४/जल-२०,

दिनांक २२ ऑगस्ट २००८

३) संचालक (मुद्रसंधारण) पुणे यांचे पत्र क्र.मुद्रस/एसएनएन अे पंजी/ ४३९/मुद्र-१/२००८, दि.८ डिसेंबर, २००८.

प्रसादाः -

केंद्र शासनाने स्थानन केलेस्था नेशनल रेनफेड परिया ऑर्थोरिटी (NRAA) मार्फत पाणिलोट विकास प्रकल्पाकरिता सामर्थीक मार्गदर्शक सूचना २००८ (Guidelines for Watershed Development Project 2008) निर्मित करण्यात आल्या अहेत. स्थानुसार सर्व संबंधित कंप्रेस नियमालायामार्फत दि.१ एप्रिल २००८ पासून मंजूर होणा-या पाणिलोट प्रकल्पाकरिता या सामाईक मार्गदर्शक सूचना २००८ लागू झाल्या आहेत. या मार्गदर्शक सूचनानुसार १ एप्रिल २००८ पासून नव्याने मंजूर होणा-या पाणिलोट प्रकल्पांचे काळम पाहण्यासाठी संधिय (जलसंधारण) योव्या अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय नोडल यंत्रणा (स्टेट लेवल नोडल एजन्सी) व जिल्हाधिकारी योव्या अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय पाणिलोट विकास यंत्रणा (District Watershed Development Unit) स्थापन करण्यास वर नमूद दिनांक २५ मे २००८ च्या शासन निर्णयान्वये भंजुनी देण्यात आली आहे. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार राज्य नोडल संस्था नोंदणीकृत करणे आवश्यक असल्याने वर नमूद दिनांक २२ ऑगस्ट २००८ च्या शासन निर्णयान्वये सहर संस्था “वसुंधरा राज्यस्तरीय पाणिलोट विकास नोडल एजन्सी” या नावाने नोंदणीकृत करण्यास भंजुनी देण्यात आली आहे. स्थानुसार सहर संस्था दिनांक ५ डिसेंबर २००८ रोजी वसुंधरा पाणिलोट विकास यंत्रणा या नावाने सोसापटी रोजिस्तेश्वर और्जट अन्वये नोंदणीकृत करण्यात आली आहे.

वासनधरा पाणलोट विकास यंत्रणा या संस्कैकरिता संधिक (जलसंधारण) योज्या अध्यक्षतेखाली कार्यकारी समिती गठीत करण्यात आली आहे. सामार्थक मार्गदर्शक सूधनांच्या आधारे प्रत्येक जिल्हायाचा पस्पेक्टिव प्लॅन (perspective plan) जिल्हा पाणलोट विकास युनिटमार्फत राज्यस्तराय यंत्रणेकडे सादर करावणाऱ्या असून त्याआधारे केंद्र शासनास निधी मंजुरीकरिता प्रस्ताव यादर करावणाऱ्या आहे. मार्गदर्शक सूधनांमध्ये याबाबत केंद्र शासनाने कोणतीही कार्यपद्धती ठरवून दिलेली नाही. त्यामुळे पस्पेक्टिव प्लॅन तयार करताना विधारात घ्यायाच्या बाबी व कार्यपद्धती याबोष्टताच्या मार्गदर्शक सूधना निश्चित करण्यासाठी कोअर गुप्त स्थापन करण्याशी बाब शासनाच्या विधारातील होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाच्या सामाईक मार्गदर्शक सूचना २००८ नुसार प्रत्येक जिल्ह्याता पाणगलोट विकासाचा पर्स्प्रेक्टिव प्लॅन (perspective plan) तयार करताना विचारात घ्यावयाच्या बाबी य कायदेपद्धती निश्चित करणे. मार्गदर्शक सूचना तयार करण्याकारीता कोअरग्रुप (core group)स्थापन करण्यास शासन मंजुरी देत आहे. ह्या कोअरग्रुपची रचना संिध्य (जलसंधारण) याचे अध्यक्षतेहाती पुढीलप्रमाणे राहील:-

१) सचिव (जलसंधारण)	अध्यक्ष
२) संचालक (मृदसंधारण व पाणिलोट-क्षेत्र व्यवस्थापन), पुणे	सदस्य
३) मुख्य बनसरकार, नागपूर	सदस्य
४) आयुक्ता, पश्चिमवर्धन, पुणे	सदस्य
५) डॉ रामचंद्रन, एनआरए, नवी दिल्ली यांचे प्रतिनिधी	सदस्य
६) श्री राजन पवार, सहयोगी प्राध्यापक, यशदा, पुणे	सदस्य

२. पाणलोट विकासाकरिता सामाईक मार्गदर्शक सूचनाच्या आधारे खालील मुद्दांचावत कार्यवाही करण्यासाठी निश्चित कार्यपद्धती विकसित करण्याची मुख्य यावदारी कोअरत्युपची राहील:-

- १) जिल्हा प्रकल्प आगाही तयार करणे
- २) सनियंत्रण व मूल्यमापन कार्यपद्धती
- ३) प्रशिक्षण व अन्य खालीली स्वप्रसेपी संस्कृत्या नियमीचे निकाय घेण्याचे
- ४) राज्यसर्वांतरीय व जिल्हासर्वांतरीय योग्य व उचित मनुष्यबळ नियुक्ती

३. या समितीस बैठकीकरीता संविधित अधिकारी अयथा संस्था योना आमंत्रित करण्याची मुभा राहील.

४. कोअर मुपने तयार केलेल्या कार्यपद्धतीचावत अंतिम मान्यतेचे अधिकार पूर्वीप्रमाणेच राज्यसर्वांतरीय वसुंधरा पाणलोट विकास यंत्रणेचे (SLNA) राहीलील. हा शासन निर्णय केंद्र शासनाचे सामाईक मार्गदर्शक सूचनास अनुसूक्त निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक फ्र. २००८१२२०१७०४४००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल योंचे आरेशानुसार व नावाने,

(रेखा भिठे)
(रेखा भिठे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,
मा.राज्यपाल योंचे खालीली सचिव,
ना.मुख्यमंत्री योंचे खालीली सचिव,
मा.मंत्री, जलसंधारण, योंचे खालीली सचिव,
मा.राज्यमंत्री, जलसंधारण, योंचे खालीली सचिव
सर्व मंत्री, राज्यमंत्री योंचे खालीली सचिव,
मा.उपायक, महाराष्ट्र राज्य जलसंधारण सरलागार परिवर्त,
मा.प्रमुख भार्गदर्शक, महाराष्ट्र राज्य जलसंधारण सरलागार परिवर्त,
मा.मुख्य सचिव, योंचे जलसंधारण
शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,
अपर मुख्य सचिव (वर्ने)
प्रधान सचिव (नियोजन)
प्रधान सचिव (कृषि)
प्रधान सचिव (पाणीपुरवठा व स्वच्छता)
सचिव (फटुम)
सचिव (जलसंधारण)
सचिव (प्रानविकास)
प्रधान मुख्य वन संरक्षक, नागपूर, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
सर्व विभागीय आयुक्त,
आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
महासंधालक, माहिती व जनसंपर्क, मुंबई (प्रसिद्धी करीता),
महासंधालक, कै.वसंतराव नाईक स्वायत्वांकन मिशन
महासंधालक, यशवंतराव उद्धाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी, यशवंत युगे.
राज्य प्रमुख, एन.आय.सी.मुंबई

संच-२४६६-१३

संचालक, सामाजिक बनीकरण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
 संचालक, भूजाल संघेशण व विकास यंत्रणा, पुणे,
 संचालक, मृदंसंचालक टै पाण्यलोड शेत्र उपवस्थापन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 संचालक, अर्थ व सांखिकी संचालनालय, मुंबई,
 संचालक, महाराष्ट्र सूक्ष्म संवेदन केंद्र, नागपूर
 सर्व जिल्हाधिकारी,
 सर्व उपायुक्त (विकास)
 मुख्य अधिकारी, लघु पाटवंशारे (स्थानिक इसर), पुणे
 सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिवद,
 सर्व प्रकाश्य संचालक, जिल्हा दाखीण विकास यंत्रणा,
 सर्व अधीक्षक अधिकारी, लघु पाटवंशारे, (स्थानिक इसर)
 सर्व विभागीय कृषि अधिकारी,
 सर्व सहसंचालक, सामाजिक बनीकरण वृत्ते,
 सर्व मुख्य बनसंरक्षक/सर्व उपरक्षनसंरक्षक
 सर्व विभागीय बनसंरक्षक/सर्व विभागीय मृदंसंचारण अधिकारी,
 सर्व उपसंचालक, सामाजिक बनीकरण विभाग,
 सर्व सदस्य, महाराष्ट्र राज्य जलसंचारण सरलागार परिवद
 महालेखापाल, (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,
 महालेखापाल, (लेखा व अनुलेखा), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,
 राज्य जिल्हा कोवागार अधिकारी,
 सर्व भवानीय विभाग,
 सर्व उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, ग्राम विकास व जलसंचारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 निवड नसीजल-८